

השמרנית-הימנית של בריטניה, שקדמה לממשלת וילסון, היתה עצמאית הרבה יותר ממנו. ואילו בין עמדות לונדון המזדנבת ופאריס העצמאית פעורה תהום.

אילו הציע אחדו שקיירי את עצמו כמ"תווך בין ישראל ומצרים, לא היה זה יותר מגווח מאשר יומרתו של וילסון לתווך בין ואשינגטון ופקין.

אליבי לאמריקאים. מדוע בכל זאת התעקש וילסון לעמוד בעצמו בראש ועדה של המשת ראשי-ממשלות מחברי חברי העמים הבריטי, שקיבלה על עצמה לתווך בוויאט-נאם?

יש לכך כמה סיבות:
 • מנייתו של וילסון בשוק הבריטי ירדו פלאים. הוא כבר הוכיח את עצמו כראש-ממשלה כושל. הצלחה כלשהי במ"שור הבינלאומי יכולה היתה להעניק לו יוקרה חדשה.

• הבריטים סבורים כי הם העם התרבותי והמפוכח ביותר בעולם. הם מאמינים, בעומק ליבם, שניתן לחסל כל סיכסוך בקלילה, אם רק יושיב ג'נטלמן בריטי את היריבים ליד שולחן ויגיד להם מה לעשות.

• לינדון ג'ונסון עומד בפני לחץ עצום של דעת-הקהל המתקדמת בארצו, המבקשת למנוע את התרחבות המלחמה בוויאט-נאם. שליחתו של וילסון, שנוונה מראש לכש"ל

דאנג אחרי הוצאתו להורג
 דוב גרונר וגם אלי כהן

לון, תיתן לו את האליבי הדרוש, תוכיח כי האמריקאים רוצים בשלום ואילו הקומוניסטים מתנגדים לו.

הסיבה השלישית היא המכרעת. היא מסבירה מדוע סירבו כל הבירות הקומוניסטיות לקבל את המשלחת — וגם מדוע ירדה יוקרתו של וילסון השבוע בכמה נקודות נוספות. היא מסבירה גם מדוע נאלץ לבטל את כל העניין.

צרפת

הילד נולד את

חבליהלידה של המערך החדש בישראל ארכו שנים, אך בסוף נולד משהו. חבליהלידה של המערך החדש בצרפת ארכו אף הם זמן רב, אך הולד נולד מת.

מפא"י ומפד"ל. הרעיון נולד במוחו של גאסטון דפר (מתחור עם "סופר"), ראש-העיר הסוציאליסטי של מרסיי, שהעמיד את מועמדותו בבחירות הקרובות לג'שיאות.

לדפר לא היה כל סיכוי לזכות בבחירות, מול שארל דה-גול האגדתי. אך הוא רצה לקבל מיעוט גדול ככל האפשר. לכן יזם את הרעיון של איחוד שלוש מפלגות המרכז המתון, המקבילות (פחות או יותר) למפא"י, המפד"ל והליברלים העצמאיים בישראל.

כמו המערך החדש בישראל, היה הצרפת (משש בעמוד 8)

ויאט-נאם

מוות בכיכר המרכזית

הכל הזכיר את פרשת אלי כהן: עם שחר התאספו אלפים מתושבי רע"ר בכיכר השוק המרכזית של סייגון הבירה, כדי לחזות שם בהוצאה לפועל פומבית של הריגת אדם.

אך ההמשך הזכיר יותר את פרשת דוב גרונר והבריו:

טראן ואן דאנג, בן 20, נקשר לעמוד. הוא קרא: "אני אמות, אך אחרים יבואו במקומי!" "בזו הרפובליקה של ויאט-נאם (הדרומית)!" "תחי הרפובליקה העממית של ויאט-נאם (הצפונית)!"

כומר קאתולי ניגש אליו, אמר כמה מילים. דאנג חיך לעברו. הכומר פסע אהורנית. חיילי כיתת-האש הרימו את רובהם. דאנג התחיל לצעוק סיסמה נוספת. הרובים ירו. ראשו של דאנג נשמט. קצין ניגש אליו, ירה בו באקדה.

למחרת היום הודיע צבא-השיחרור של הוויאט-קונג כי הוציא להורג, כתגמול, רב-סמל שבוי של צבא ארצות-הברית — בדומה לתליית שני הסרגנטים בתניה על ידי האצ"ל.

כמו אצ"ל ולח"י. כמו רוב עולי הגרדום של אצ"ל ולח"י, נלכד דאנג בעת ביצוע מעשה-חבלה. הוא רכב על קטנוע, שנשא פצצה שהיתה צריכה להתפוצץ כעבור כמה דקות. להחריב שיכון בו גרים כמתאים קצינים אמריקאים.

הוצאתו להורג נועדה להפגין את רוחה של הממשלה הצבאית החדשה. היא נשבעה להחרף את המלחמה, להוציא להורג כל חבלן של הוויאט-קונג שיפול לידיה.

אותה שעה הודיעו אנשי הוויאט-קונג כי הם עומדים לפתוח במערכה המכרעת בערים, למרר את חיי האמריקאים במעשי חבלה וטרור, אחרי שכל האזורים הכפריים כבר נמצאים בידיהם.

מלחמת עולם? שום פתרון לא נראה באופק. הרחבת המלחמה בידי האמריקאים נמשכת. הכרוז הסינטור ויליאם פולברייט, יו"ר ועדת החוץ של הסינאט: כל הרחבה נוספת של המלחמה המקומית עלולה עתה לגרום למלחמת-עולם.

נסיגונו של לינדון ג'ונסון להכריח את הקומוניסטים לפתוח במשאומתן לשלום על-יפי התנאים האמריקאיים, נכשל אף הוא (ראה להלן). אם כן, מה המוצא?

קבע השבוע הפרשן ואלטר ליפמן: שוב אין סיכוי לכך שפקין או האנוי תהיינה מוכנות לזכר עם ג'ונסון. המשאומתן היחיד שנשאר אפשרי הוא בין הוויאט-נאמים עצמם. יש ליזום הידברות בין האנוי, סייגון ואנשי הוויאט-קונג.

זהו רעיון טוב. אך אין הוא ניתן לביצוע כל עוד שולטים בסייגון הגנרלים שהוציאו להורג את דאנג. לא יחול שינוי במצב עד אשר תקום בסייגון ממשלה נייטרליסטית, שאינה תלויה בחסדי ואשינגטון.

תקוותו של ליפמן: שתקום ויאט-נאם ניטרלית, שתינתק אומנם לחלוטין מארצות-הברית, אך מבלי שתהיה משועבדת כלי כולה לסיין.

בריטניה

המזדנב רצה לתווך

אילו הציע שארל דה-גול את עצמו כמ"תווך במלחמת ויאט-נאם, היה העולם נושם לרוחה.

כי דה-גול מקובל, פחות או יותר, על כל הצדדים. ידוע שהוא דוגל בניטרול ויאט-נאם. אם יקבלו כל הצדדים את תיווכו, משמע שהם מוכנים עקרונית להסדר של שלום, ולא נותר אלא לקבוע את הפרטים. כאשר הרולד וילסון מציע את עצמו כמתווך למלחמת ויאט-נאם, זוהי בדיחה — או חוצפה.

כמו שזוקיירי. בתקופת-כהונתו הקצרה, הוכיח ראש-הממשלה הסוציאליסטי של בריטניה כי הוא מזדנב אמריקאי.

ועת-הקהל המתקדמת בכל העולם, וגם בארצות-הברית עצמה, קמה נגד התערבות מוסד-הביון האמריקאי בסאנטו-דומינגו. אך וילסון התייצב לצדו של ג'ונסון. בוויאט-נאם הופיע וילסון כחד-חלוש, העונה אמן אחרי כל פעולה אמריקאית. אפילו הממשלה

• בגלל עמדה זו ניתקה החדש ממשלת סייגון, הכפופה לארצות-הברית, את היחסים הדיפלומטיים עם צרפת.

בקהור מהנה בילוי מצוין בחוף החדיש-

חוף האדגמן עכו

בנין מלתחות חדיש ומפואר מתכונן לפי מיטב הידע הבינלאומי עונה לכל דרישות התברואה. חוף עם חול זך ונקי, ים רגוע — וברקע הנוף המרהיב של עכו העתיקה.

הנך רשאי לנהוג במכוניות מרוץ ללא רשיון בשטח התערוכה הפתוח כל יום בשעות 9-13 ומי 5 עד חצות קארטינג. הספורט שכבש את כל אירופה.

טכניקום שרמוט מכונות • ארכיטקטורה

ת"א, בן-יהודה 26 חיפה, הרצל 44

הרשמת בוגרי ח, ט, י, יא-יב לכתות ט, י, יא-יב בשעות 8-5; 12-9 הרשמה גם לקורסי ערב

טכניקום טכנאות בנין • מכונות

ת"א, בן-יהודה 26 חיפה, הרצל 44

הרשמת בוגרי ח, ט, י, יא-יב לכתות ט, י, יא-יב בשעות 8-5; 12-9 הרשמה גם לקורסי ערב